

УДК 343.13

Bukhonskyi S.

THE PROBLEM OF INFORMATION REFERENCE (INFORMATION RETRIEVAL AND RECORD) SYSTEMS USE IN PRE-TRIAL INQUIRY

С. О. Бухонський

*Завідувач сектору трасологічних видів досліджень та обліків
відділу криміналістичних видів досліджень та обліків
Херсонського науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру
МВС України,
аспірант кафедри
кримінального процесу та криміналістики
ВНЗ «Класичний приватний університет»*

ДО ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- ДОВІДКОВИХ (ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВИХ Й ОБЛІКОВИХ) СИСТЕМ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

Постановка проблеми. Під час досудового розслідування першочергове значення має інформація про осіб, що вчинили чи могли вчинити злочини, або причетні до них, про нерозкриті злочини, про походження і належність виявлених речових доказів, включаючи різні види слідів. Швидко одержання таких даних багато в чому залежить від ефективного використання систем обліків різних об'єктів, що перебувають у сфері діяльності правоохоронних органів.

В історичному аспекті, нагальну потребу у кримінальній реєстрації з метою протидії злочинності, встановлення злочинців можна простежити з моменту виникнення держави і становлення державності. На всіх етапах розвитку держави основною метою реєстрації був ефективний захист суспільства від осіб, які порушують закон. Потреба суспільства в інформації про злочинців була причиною створення багатьох засобів і способів кримінальної реєстрації на ще до криміналістичному етапі її розвитку. Вивчення різноманітних джерел свідчить, що реєстрація, яка виникла у примітивних формах, збагатилася в подальшому низкою різноманітних науково обґрунтованих способів [8, с. 138-139].

Відсутність такої єдиної, узгодженої системи кримінального обліку (реєстрації), відповідно, тягне за собою відсутність науково розробленої та організаційно забезпеченої техніки (методики) й навіть концепції їхнього комплектування та функціонування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченню питань, що пов'язані з кримінальною реєстрацією свого часу були присвячені роботи: А.І. Вінберга, І.О. Возгриня, Є.П. Іщенко, Д.П. Рассейкіна, В.І. Терещенка, М.В. Терзієва, І.М. Якимова та інші.

В останні роки особливої уваги цій проблематиці приділяли науковці: Т.В. Аверьянова, Ф.Г. Амінев, Г.Е. Волкова, Р.О. Дьоміна, К.В. Калюга, Н.О. Корнієнко, М.О. Міловідова, Є.В. Назаркін, О.В. Пахомов, Е.О. Разумов, Р.О. Усманов, С.О. Ялишев та інші.

Останніми роками зростає інтерес до вдосконалення кримінальних обліків всіх рівнів і створення нових видів обліку. Але інноваційних – таких, що докорінно змінять діючу концепцію обліків та реєстрації доказової інформації – проектів процедур збирання та дослідження доказової інформації не запропоновано. З використанням можливостей таких інформаційних систем зростає якість експертних досліджень за рахунок збільшення обсягів експертної інформації та доказової інформації у цілому. Можна відмітити також зв'язок між створенням нових та вдосконаленням існуючих обліків і підвищенням якості її отримання. У тих експертних підрозділах, де активно займалися систематизацією слідів рук, взуття, мікрочастинок тощо, помітно зростала результативність і якість вилучення таких об'єктів під час отримання інформації.

І, погоджуючись з одним із перелічених авторів [6, с. 99], на шляху реалізації Концепції Національної програми інформатизації, а також наказу МВС України Про створення Інтегрованої інформаційно-пошукової системи органів внутрішніх справ України, наказу Про інформаційні системи органів внутрішніх справ України, Наказу Держкомстату України Про затвердження концепції інформатизації органів державної статистики, Плану заходів з виконання завдань, передбачених Законом України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» важливе постійне вдосконалення роботи з обліковою інформацією в відповідності до вимог сьогодення.

Ми вже не кажемо про те, що навіть зацікавленні особи не мають достатньої інформації про наявні обліки, їхній склад, можливості використання під час кримінального провадження чи боротьби зі злочинністю у цілому.

Мета статті полягає у дослідженні проблеми застосування інформаційно-довідкових (інформаційно-пошукових й облікових) систем у досудовому розслідуванні.

Основні результати дослідження. Нагальні потреби сучасності вимагають докорінно змінити не тільки вітчизняну систему (чи, вірніше, розрізнену деяку кількість (масу) облікової системи реєстрації) оперативних, слідчих, експертних підрозділів, чергової частини тощо органів внутрішніх справ в одержанні вичерпної інформації спонукають до створення і розробки нових видів обліків, реєстрації об'єктів за новими, раніше не використаними ознаками [15, с.20]; але й докорінно помінати підхід до її формування та функціонування на базі Єдиної мережі й головне єдино-підпорядкованого центру.

Треба зважати на те, що коли ми вирішуємо питання формування кримінальних обліків (системи реєстрації) та роботи з ними – ми стикаємося з великою кількістю інформації.

Ефективна робота з такою інформацією – запорука успіху реалізації функції забезпечення криміналістикою (як системою певних науково-теоретичних положень й як практичних закономірностей дій) та слідчих (розшукових) дій.

Сьогодні різного роду виявлену, закріплену криміналістично-значиму інформацію фіксують, накопичують, обробляють, систематизують і зберігають у спеціально створених інформаційно-пошукових системах правоохоронних органів, які називають криміналістичними обліками [9, с. 298], і які повинні слугувати аналізу цієї уніфікованої маси даних. З цією метою, на нашу думку, така система повинна відповідати наступним вимогам (вирішувати завдання):

- виконувати інформаційно-технічне забезпечення (ІТ-забезпечення);
- формування та забезпечення функціонування інформаційно-облікової пошукової системи;
  - в установленому порядку здійснювати збір, отримання, обробку, узагальнення, накопичення, зберігання, аналіз, надання та використання інформації;
  - забезпечити формування інформаційного масиву за принципом поділу (фізіо-біологічних, соціальних та психологічних ознак особи);
  - вдосконалити форму/картку введення/зберігання даних та електронний аналог;
  - забезпечити аналіз та розробку масиву пошукової інформації;
  - мати кодований шлях до доступу (перелік органів, структур, осіб, які мають право доступу);
  - мати кодований шлях для внесення змін (перелік органів, структур, осіб, які мають таке право);
  - забезпечити співвідношення/зв'язок мережі з іншими електронними системами;
  - забезпечити наявність та (автоматичне) відтворення резервної архівної копії;
  - мати можливість автоматичного переведення на інші мови (перелік мов);
  - мати систему захисту від вторгнення;
  - формувати та подавати в установленому порядку аналітичну, статистичну інформацію про злочини;
  - здійснювати контроль за достовірністю та своєчасністю подання інформації;
  - здійснювати в установленому порядку надання державним органам та іншим організаціям, а також фізичним особам відомостей про правопорушення;
  - надавати в установленому порядку органам, що ведуть кримінальний процес в установленому порядку інформацію та опрацьовує запити за наявними обліками;
  - визначати разом із заінтересованими структурними підрозділами МВС пріоритетні напрями розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення органів внутрішніх справ, розробляє і вдосконалює форми криміналістичної інформації про правопорушення;

- здійснювати в установленому порядку обмін інформацією з міністерствами внутрішніх справ іноземних держав;
- забезпечувати прийом, облік та зберігання архівних документів, видає в установленому порядку державним органам, організаціям і громадянам відомостей, що містяться в архівних фондах;
- розробляти методичні рекомендації та пропозиції по роботі інформаційно-аналітичного центру;
- розробляти проекти нормативних правових актів МВС та інших управлінських рішень відповідно до покладених на центр завдань.

До сьогодні, криміналістичні обліки використовувалися: слідчими, оперативно-розшуковими підрозділами для розкриття та запобігання злочинам, а також судами під час розгляду кримінальних проваджень. Практика досудового розслідування свідчить, що будь-яка злочинна діяльність, сфокусована в події злочину, обов'язково залишає сліди як інформацію про злочин. Для того, щоб активізувати ці носії інформації в розслідуванні злочинів, їх необхідно виявити, зафіксувати у протоколі слідчої (розшукової) дії, піддати криміналістичному дослідженню, а також оцінити і використати у вирішенні конкретних завдань розслідування.

Вже з цього переліку вбачається, що відсутні такі важливі суб'єкти роботи / вивчення з криміналістично значимою інформацією, як спеціаліст, експерт, аналітик, дослідник, науковець.

Сукупність зібраних у результаті цих дій фактичних даних створює на початковому етапі розслідування достатні передумови щодо інформаційного забезпечення подальшого розслідування. Ними можуть бути різноманітні сліди матеріального відображення (сліди рук, взуття, рукавичок, запаху, мікрооб'єктів, знарядь зламу, злочину тощо) та ідеальні сліди (зафіксовані в пам'яті потерпілих, свідків, очевидців тощо) [10, с.136].

Різні криміналістичні обліки призначені для одержання даних про особу, причетності її до розслідуваного злочину, факту вчинення однією і тією самою особою декількох злочинів чи використання при цьому того ж самого знаряддя тощо [13, с.355].

За допомогою обліків можна одержати також дані, що дозволяють визначити напрямок пошуку, висунути слідчі версії, одержати пошукову інформацію про предмети, що знаходилися у злочинця, або були використані ним під час здійснення злочину, про викрадені об'єкти та ін.

Будучи джерелом швидкого одержання тих чи інших даних, обліки сприяють підвищенню рівня інформаційного забезпечення проведення експертних досліджень, їхньої достовірності й обґрунтованості [7, с. 10].

Свого часу, різноманітність об'єктів обліку зумовила різноманіття способів і форм реєстрації. Для кожного виду об'єктів використовують спеціальні класифікаційні системи ознак.

Існують такі способи реєстрації об'єктів обліку: описовий (письмова фіксація даних); дактилоскопічний (відбитки папілярних візерунків пальців рук у живих осіб та невідомих трупів); фото– й відеографічний; колекційний (збирання й зберігання об'єктів у натуральному вигляді); графічний (фіксація

ознак об'єкта за допомогою замальовки); змішаний (використання зазначених вище способів фіксації в різній комбінації) [11, с.210].

На сьогодні, залежно від характеру об'єктів, способу реєстрації, обсягу зібраної інформації та її обробки використовують наступні форми ведення криміналістичних обліків: картотеки; альбоми, журнали; відеотеки; фототеки; ЕОМ; слідотеки.

Для кожного з об'єктів хоча і розроблений певний перелік реєстраційних ознак, що представляє реєстраційну інформацію відповідного криміналістичного обліку. Інформація представлена сукупністю загальних ознак об'єкта, а також ознаками, що його індивідуалізують. Але сучасні форми (картки, звітні дані, довідки тощо) не охоплюють увесь обсяг наявної і можливої інформації [14, с.64].

Окремі види криміналістичних обліків створюють в інформаційних, інформаційно-аналітичних та експертно-криміналістичних службах і підрозділах МВС та СБ України. Як правило, такі криміналістичні інформаційні системи містять блоки об'єктів, згрупованих і систематизованих на підставі однорідних класифікаційних ознак. Та або погано, або зовсім не узгоджуються між собою.

Центральним інформаційним підрозділом в системі МВС є Управління оперативної інформації (УОІ) МВС України. При обласних управліннях внутрішніх справ функціонують Інформаційні бюро, а в райвідділах – Інформаційно-аналітичні підрозділи. Дані підрозділи ведуть облікову роботу по громадянах України, іноземцях і осіб без громадянства, що вчинили злочини на території України, заарештованих, засуджених за бродяжництво, а також тих, що втекли від слідства і суду. Такі обліки мають назву персональний оперативно-довідковий і дактилоскопічний обліки [2].

Оперативно – пошукові обліки включають наступні види обліків: облік осіб, що пропали безвісти; облік трупів громадян, особа яких не встановлена; облік невідомих хворих.

Автоматизований банк даних оперативно-розшукового і профілактичного призначення (АБД) забезпечує накопичення й обробку інформації за наступними категоріями об'єктів: дані про осіб; дані про нерозкриті злочини; дані про предмети з метою подальшого накопичення, багаторазової і багатоцільової обробки даних для використання їх оперативними і слідчими працівниками під час розкриття і розслідування злочинів, розшуку злочинців і проведенні профілактичних заходів щодо попередження правопорушень [16, с.186].

Кримінальні обліки як вбачається, багато з яких вже морально та функціонально застаріли і є малоефективними; мають наступні недоліки: відірваність конкретних споживачів інформації (практичних працівників органів внутрішніх справ) від банків даних, а також неможливість або незручність безпосереднього доступу до інформації.

Стан інформаційно-технічного оснащення в багатьох органах внутрішніх справ наблизився до критичної межі, за якою експлуатація банків даних стає надзвичайно проблематичною, а в окремих випадках – просто неможливою. Більшість ЕОМ, які встановлено, вже виробили свій ресурс, а системи управлін-

ня базами даних і операційні системи, що використовуються, застаріли й не задовольняють сучасні потреби. Вони не дозволяють організувати ефективний доступ міських та районних лінійних органів до банків даних за каналами зв'язку [3, с.47-48].

Як слушно свого часу зазначав професор Г. Г. Зуйков, у чинних криміналістичних обліках використовується набагато менше ознак ніж це можливо, хоча і з'явилися технічні можливості робити вибірку по необмеженій їх кількості [12, с.47].

Фактично на криміналістичний облік можна поставити всі види слідів і речових доказів, які вилучають під час розслідування злочинів і які можуть бути об'єктами криміналістичних досліджень.

Проблема автоматизації на базі сучасних інформаційних технологій актуальна, завдяки низької результативності використання у розкритті та розслідуванні злочинів традиційних видів криміналістичних обліків, звертаючи увагу на психологічний консерватизм й недооцінку їх можливостей, можна дійти до висновку про необхідність включення в систему таких обліків максимально можливої інформації [4, с.98-100].

Взагалі, питання про удосконалення організації діяльності належить розглядати в аспекті модернізації технічного обладнання в правоохоронних органах, подальшого удосконалення криміналістичної техніки на основі сучасних інформаційних технологій. Так, з ними пов'язані проблеми розвитку системи криміналістичної реєстрації, утворення і використання у досудовому розслідуванні автоматизованих банків даних, реалізації ідей алгоритмізації методик та програмування розслідування злочинів тощо.

Обліки формуються також і в експертно-криміналістичних підрозділах різного рівня з метою найбільш повного використання слідів і речових доказів, вилучених з місць нерозкритих злочинів під час проведення гласних і негласних слідчих дій, а також підвищення рівня інформаційного забезпечення проведення експертиз і експертних досліджень.

На відміну від обліків інформаційних підрозділів об'єктами обліку тут є натурні предмети – сліди або речові докази.

Центральні обліки формуються і зберігаються в ДНДЕКЦ МВС України. Місцеві обліки ведуться на рівні обласних НДЕКЦ при УМВС певної області і міських (районних) НДЕК відділів.

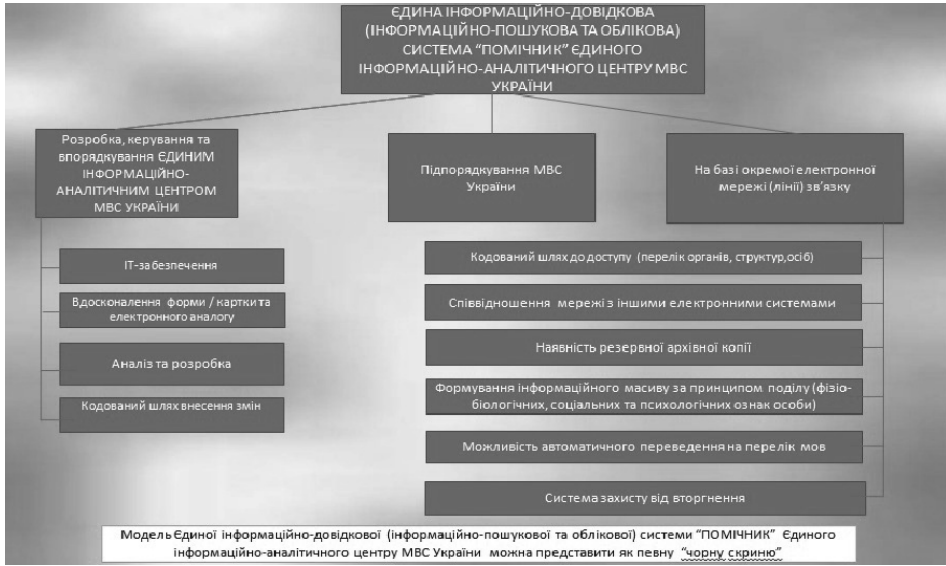
У залежності від розв'язуваних задач криміналістичні обліки мають пошукове чи довідкове призначення.

Криміналістичні обліки пошукового призначення включають об'єкти (натурні чи їхні копії), що безпосередньо зв'язані зі вчиненими злочинами і вилучені при оглядах місць чи подій при проведенні інших слідчих чи оперативних дій. Цей вид обліків використовується для:

- порівняння об'єктів обліку з метою їхньої ідентифікації і встановлення єдиного джерела походження;
- порівняння з цими об'єктами експериментальних зразків з метою встановлення причетності до вчинення злочинів підозрюваних осіб і вилучених речей.

Криміналістичні обліки довідкового призначення формуються на основі натурних об'єктів окремих видів виробів (фарні розсіювачі, гільзи, кулі тощо), включають різноманітні каталоги (наприклад, малюнки підшов взуття, протекторів шин та ін.), технічну документацію на окремі види виробів, що використовуються у проведенні виробництва експертиз і досліджень як стандартні зразки [1].

Ми пропонуємо концепцію побудови обліково-реєстраційної системи у такому вигляді:

В свою чергу орган, який буде здійснювати відповідні функції з обслуговування даної системи, повинно бути побудовано за наступними принципами:

Ефективне формування (як ключовий фактор) та використання кримінальних обліків і результативне застосування інформаційно-довідкових (інформаційно-пошукових та облікових) систем повинно забезпечити узгодження проаналізованих відомостей; даних про діяльність експертних підрозділів з інформацією про злочини і події, яка реєструється в органах внутрішніх справ; оперативне збирання інформації про діяльність експертних підрозділів на місцях подій та її узагальнення; оперативне дослідження слідів та перевірку їх за криміналістичними обліками, інформування слідчих та працівників оперативних підрозділів про отримані результати; відслідковування руху доказової інформації; надання допомоги слідчим органам (гласним та негласним) у побудові розшукових версій, розробці тактичних комбінацій та проведенні інших заходів.

А це в свою чергу дає шлях для розробки концепції побудови системи інформаційного забезпечення організації, запобігання, розкриття та розслідування злочинів саме криміналістичними засобами та методами; формування правової бази інформаційного забезпечення та захисту інформаційних фондів; розробку наукових основ впровадження сучасних інформаційних технологій в експертну практику; залучення висококваліфікованих спеціалістів (криміналістів, психологів, аналітиків, соціологів, спеціалістів комп'ютерних спеціальностей, інших) впровадження в навчальний процес програми підготовки експертів на базі використання автоматизованих робочих комп'ютерних місць та експертних технологій.

Крім того, необхідно зазначити, що у своїй діяльності, Центр повинен враховувати розробки зарубіжних вчених [17-21].

Висновки. Підсумовуючи вище викладене, можна зробити наступні висновки: Єдина інформаційно-довідкова (інформаційно-пошукова та облікова) система «ПОМІЧНИК» – це сукупність, яка складається з трьох елементів: інформаційно-довідковий; інформаційно-пошуковий, методологічно-забезпечувальний) та виконує функції зі: збору, отримання, обробки, узагальнення, накопичення, зберігання, аналізу, надання та використання інформації стосовно вчиненого правопорушення.

Відповідно, Єдиний інформаційно-аналітичний центр МВС України – це державна установа, структурний підрозділ МВС України, який виконує науково-методичну, інформаційно-технічну, експертно-досліджувальну, архівну та законотворчу функції та покликаний сприяти утвердженню справедливого суду в Україні.

Також, погоджуючись з низкою авторів, ми вважаємо що це система правового характеру, бо це обробка та робота з відомостями в тому числі про певні об'єкти (робота з самими об'єктами), яка має юридичне значення та доказовий характер (має причинно-наслідковий зв'язок (прямий або опосередкований) з подією злочину); а також, або не має безпосереднього зв'язку, проте – може сприяти успішному і правильному розслідуванню події [5, с. 8].

Перший рівень (Представництва обласного бюро Єдиного інформаційного центру МВС України), головні завдання – отримання як змога більше інформації відносно вчиненого та супутніх питань тощо – саме вона є основою

всієї системи. На цьому рівні відбувається первинне накопичення надлишкової інформації про злочин, її аналіз, певне відсіювання та певна обробка інформації, відсіювання та розробка пошукових версій. Цей рівень притаманний органу, який безпосередньо стикається з проявами дій (злочинних) й в компетенції якого є прийняття певних процесуальних (правових) рішень. Це райвідділ, в якому має бути відповідний інформаційно-аналітичний центр (на кшталт Штабу (у первинному його задумі).

Другий рівень (Обласні бюро Єдиного інформаційно-аналітичного центру МВС України) – регіонального узагальнення отриманої інформації, задачі: узагальнення певної інформації за напрямками; обробка інформації; передача узагальненої інформації на більш високий рівень; зворотній зв'язок з первинною ланкою тощо.

Третій рівень (Єдиний інформаційно-аналітичний центр МВС України) – це державний інформаційно-аналітичний центр з обробки інформації, що надходить від регіональних бюро, який має повний перелік функцій установи, в тому числі з удосконалення законодавства, видачі відповідних рекомендацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків Експертної служби МВС України, затверджена Наказом МВС України № 390 від 10.09.2009.

2. Інструкція про порядок формування, ведення та використання оперативно-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої системи України, затверджена Наказом МВС України № 823 від 23.08.2002.

3. Базы данных и компьютерные сети в практике работы органов внутренних дел: [учебное пособие] / Г.М. Бирюков, А.А. Михно, Д.И. Никифорчук, В.И. Лебеденко; МВД Украины, Луган. ин-т внутр. дел; [Отв. ред. Г. М. Бирюков]. – Луганск : РИО ЛИВД, 2001. – 74 с.

4. *Белов О.А.* Принципы информационного обеспечения раскрытия и расследования преступлений / О. А. Белов // Вестник криминалистики. – 2006. – № 3. – С. 98-100.

5. *Волкова А.Э., Разумов Э.А.* Информационно-справочные криминалистические учеты: теория, организация, использование / А.Э. Волкова, Э. А. Разумов. – Сумы : ИПП «Мрия», 2013. – 344 с.

6. *Калюга К.В.* Збирання, обробка та використання початкової інформації про злочин і особу злочинця: навчально-методичний посібник / К. В. Калюга; за наук. ред. В. Г. Лукашевича. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – 204 с.

7. *Калюга К.В.* Матеріально-фіксовані носії інформації про особу злочинця та її використання на початковому етапі розслідування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Класичний приватний університет. – Запоріжжя, 2011. – 20 с.

8. *Калюга К.В., Лукашевич В.Г.* Мистецтво здобувати і використовувати початкову інформацію про особу злочинця: від моделювання зовнішнього вигляду та психологічних властивостей до висування і розробки криміналістичних версій щодо кола осіб, причетних до злочину: [монографія] / Під наук. ред. В.Г. Лукашевича. – Запоріжжя : «Дніпровський металург», 2012. – 352 с.

9. Криміналістика: [навч. посіб.] / І.В. Гора, В.А. Колесник. – К. : Алерта, 2005. Ч. І 6 Криміналістична техніка. – 320 с.
10. Криміналістика: [□□□□. □□□□□. / П.І. Благута, П.І. Сибірна, В.М. Баранякта ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. – К. : Атіка, 2012.-496 с.
11. Криміналістика. Навчальний посібник: / А. Ф. Волобуєв. – К. : КНТ, 2011. – 504 с.
12. Криминалистика: В 2 т. / Под ред. проф. Р.С. Белкина и доц. Г.Г. Зуйкова. – М. : НИИРЮ Высшей школы МВД СССР, 1970. – Т. 2. – 479 с.
13. *Николаева О., Кіян Т.М.* використання криміналістичної реєстрації в розкритті і розслідуванні злочинів // Новітні наукові дослідження держави і права – 2013 : збірник наукових праць / За ред. П.М. Шапірка, О.В. Козаченка. – Миколаїв : Ліон, 2013. – 530 с.
14. *Новіков В.В.* Внутрішній контроль як засіб забезпечення дисципліни і законності в органах внутрішніх справ : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Новіков В.В. – Харків, 2007. – 200 с.
15. *Одерій О.В.* Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування злочинів (обліки): фондова лекція / О.В. Одерій. – Донецьк : ДІВС, 2001. – 20 с.
16. *Шепітько В. Ю.* Криміналістика. Енциклопедичний словник (українсько-російський і російсько-український). 1500 термінів : словарь / В. Ю. Шепітько; за ред. В. Я. Тація; Академія правових наук України. – Харків : Право, 2001. – 560 с.
17. *Dern H.* Operative Fallanalysen bei Totungsdelikten / H. Dern // Kriminalistik. № 8. – 2000. – С. 533-540.
18. *Fullgrabe D.* Physiologische Taterprofile / D. Fullgrabe // Kriminalistik. № 5. – 2001. – С. 297-305.
19. Law Enforcement Technology [Текст]. – 1997. – 24, № 3. – Р. 40, 41.
20. *Lupke A.* Taterprofile / A. Lupke // Kriminalistik. № 12. – 1999. – С. 814-820.
21. *Mikelsons, U.* Psihologija policija darba: tradicionalie un perspektivie izmantošana novirzieni = Психология в работе полиции: традиционные и перспективные направления использования / U. Mikelsons. – Riga : LPA, 1996. – Nr. 3. – Р. 85–87.

Бухонський С.О. До проблеми застосування інформаційно-довідкових (інформаційно-пошукових й облікових) систем у досудовому розслідуванні

Наведено стислий перелік сучасних видів кримінального обліків та механізму їхнього функціонування в різних підрозділах органів внутрішніх справ. Висвітлені ідеї побудови Єдиної інформаційно-довідкової (інформаційно-пошукової та облікової) системи «ПОМІЧНИК» на базі нового Єдиного інформаційно-аналітичного центру МВС України, яка б була пристосованою до будь-яких законодавчих змін (у тому числі, в умовах реформування кримінального процесуального законодавства тощо).

Ключові слова: кримінальні обліки (реєстрації), криміналістичні обліки, інформаційно-довідкові системи, інформаційно-пошукові системи, Єдиний інформаційно-аналітичний центр, досудове розслідування.

Бухонський С.А. К проблеме применения информационно-справочных (информационно-поисковых и учетных) систем в досудебном расследовании

Приведен краткий перечень современных видов уголовных учетов и механизма их функционирования в различных подразделениях органов внутренних дел. Освещены идеи построения Единой информационно-справочной (информационно-поисковой и учетной) системы «ПОМОЩНИК» на базе нового Единого информационно-аналитического центра МВД Украины, которая была бы приспособлена к любым

законодательным изменениям (в том числе, в условиях реформирования уголовного процессуального законодательства и т.п.).

Ключевые слова: уголовные учеты (регистрации), криминалистические учеты, информационно-справочные системы, информационно-поисковые системы, Единый информационно-аналитический центр, досудебное расследование.

Bukhonskyi S. The problem of information reference (information retrieval and record) systems use in the pre-trial inquiry

A brief list of modern types of criminal records and mechanism of their functioning in various departments of organs of internal affairs are given in the article. The concepts of creating an integrated information and reference (information retrieval and record) system "ASSISTANT" on the basis of a new Unified Information and Analytical Center of Ministry of the Interior of Ukraine, which would be adapted to any legislative changes (including conditions of the criminal procedural law reforming) are introduced.

Keywords: criminal records (registration), forensic records, information reference systems, information retrieval systems, unified information analytical center, pre-trial inquiry.

Стаття надійшла до редакції 24.09.2015.